

NYT OM METANMÅLINGER FRA KØER PÅ GRÆS

Køernes **græsoptagelse, græskvalitet og sæson påvirker udskillelsen af metan.**

Sammenhængen undersøges i projektet MetGraz.

SEGES INNOVATION MÅLER for andet år i træk metanudskillelsen fra malkekøer på græs i to økologiske malkekvægsbedrifter i projektet MetGraz. Den ene bedrift er Jan Boldings ved Årre, som den 23. september åbnede stalddørene for årets demo-event i projektet. På bedriften måles der på 1. kalvskøernes udåndingsluft, når de besøger den særligt indrettede målestation 'Greenfeed'. Det er samme måleudstyr, der anvendes til forsøg på Aarhus Universitet. En af fordelene ved forsøgene i praksis er, at der både måles i en periode vinter/forår, inden køerne kommer på græs, igennem hele græsningssæsonen samt et par måneder efter indbinding.

En høj græsoptagelse

Førstekalvskøerne går i en stald for sig selv med god adgang til græsmarkerne. De afgræsser i et flerfoldssystem med både dag- og natafgræsning i store dele af sæsonen. De har fri adgang til stalden og malkes i AMS. Køerne har i gennemsnit haft en ganske flot græsoptagelse på 1.400 kg tørstof, hvilket svarer til ca. 9 kg pr. ko pr. dag fra udbinding til dagen for demo-eventet. Samtidig fodres køerne på stald med korn og ensilage samt kraftfoder i AMS og Greenfeed. Dog erstattes ensilagen af frisk ærteafgrøde fra primo juni og senere frisk kløvergræs, så

Måske kan intensiv styring af græsningen forlænge den positive effekt

ensilage først kommer på foderbordet igen midt i september. Frisk ærteafgrøde og det friske kløvergræs hentes dagligt med frontmonteret skårlægger og opsamlervogn, hvilket er et nyt tiltag, som fungerer fint.

Effekt på metan

Nicolaj Ingemann Nielsen fra SEGES Innovation, der gennemfører afprøvningerne i de økologiske besætninger, viste en foreløbig opgørelse af data, hvor metanudskillelsen fra udbinding og frem til og med juni er reduceret med ca. 20 %. Vi kender

ikke de endelige mekanismer bag denne reduktion, men en høj græsoptagelse er væsentlig, og græssets næringsstofmæssige sammensætning og græsfibrenes struktur kan være en forklaring. Tallene er endnu ikke gjort endeligt op og skal gøres op i forhold til køernes mælkeydelse i perioden for at kunne give den endelige konklusion.

Størst effekt med tidligt græs

De foreløbige resultater fra demobesætningen falder godt i tråd med øvrige resultater fra Metgraz og andre projekter. Demonstrationer fra 5 andre økobesætninger med forskellige racer og varierende græsoptagelse tyder på, at det særligt er i april og maj, der ses en reduktion i køernes udledning af metan. I disse besætninger var den gennemsnitlige metanreduktion på ca. 10 % i forsømeren. Sæsoneffekten af afgræsningsgræs er også fundet i hollandske forsøg.

Græsmarksstyring kan være en nøgle

Seniorforsker Mogens Larsen viste resultater fra forsøg, som er gennemført med afgræssende køer i 2024 på Aarhus Universitet. Her blev den største effekt målt ved døgnafgræsning. Målingerne blev foretaget i maj og juni, og køernes respons var her stabilt i hele perioden. I forsøget fik køerne tildelt et nyt græsstykke efter hver morgen- og aftenmalkning med en intensiv styring af afgræsningen, så kvaliteten og mængden af græs var relativt stabil i hele perioden, så et af spørgsmålene er om intensiv styring af græsningen kan forlænge den positive effekt af afgræsning. ●

**AF KIRSTINE FLINTHOLM JØRGENSEN,
INNOVATIONS-CENTER
FOR ØKOLOGISK LANDBRUG**

STØTTET AF

Mælkeafgiftsfonden

Foto: Linda Rosager Duve

Metanudskillelsen fra økologiske malkekøer undersøges både på stald og på græs i 4 demobesætninger i projektet Metgraz.